

Muntlig kontinuerlig examination

Richard Lundin
Institutionen för elektrovvetenskap

Sammanfattning—**I en stor grundkurs har teknologen fått möjlighet att varannan vecka redovisa muntligt att han/hon räknat och förstått alla föreskrivna exempel. Dessutom krävs godkänt på en obligatorisk kontrollskrivning. För högre betyg och som alternativ till den muntliga kontinuerliga examinationen finns en skriftlig tentamen. Positiva effekter är att teknologen arbetar med kursen under kursens hela gång, att den personliga kontakten mellan teknolog och lärare har ökat, att tentamenspressen har minskat och att genomströmningen har ökat.**

I. INTRODUKTION

Muntlig kontinuerlig examination har hösten 2004 (cirka 90 teknologer) och hösten 2005 (cirka 60 teknologer) prövats i kursen "Elektromagnetisk fältteori" som ges för elektroteknikprogrammet vid Lunds tekniska högskola.

Försöksverksamheten med muntlig examination kan ses som aktionsforskning. Med aktionsforskning menas att "man prövar något nytt med syftet att förändra verksamheten i önskvärd riktning"[1]. Man analyserar och värderar det som händer, slutligen funderar man över vilka förändringar som eventuellt är lämpliga i framtiden.

Följande tidigare bidrag till LTHs pedagogiska inspirationskonferenser har behandlat muntlig examination.

Asklund och Bendix[2] diskuterar fördelar och nackdelar med muntlig respektive skriftlig examination. En fördel med muntlig examination är att läraren kan anpassa sina frågor efter teknologens kunskapsnivå. En nackdel är svårigheten att examinera många muntligt på kort tid.

Reistad och Kröll[3] använder muntlig presentation och muntlig sluttentamen som examination i en grundkurs i fysik. Detta "har tagits emot mycket väl av studenterna" och "allt talar för att en ökad kontinuerlig dialog mellan studenterna och lärarna är en grundförutsättning för kvalitet i all utbildning".

II. FRÅGESTÄLLNINGAR

Vilka egenskaper har muntlig kontinuerlig examination dvs vilka är fördelarna och vilka är nackdelarna? Sjunger eller ökar behållningen av kursstoffet? Är systemet med muntlig kontinuerlig examination bra?

III. BESKRIVNING AV KURSEXAMINATIONEN

Den muntliga kontinuerliga examinationen innebär att teknologen har möjlighet att varannan vecka redovisa för sin räkneövningsledare att han/hon räknat de senaste två veckornas föreskrivna räkneexempel. Om teknologen blir godkänd vid alla dessa redovisningstillfällen så räknas det "som om" teknologen gått upp på den avslutande tentamen och blivit godkänd med betyget tre.

Nästan alla teknologer väljer att försöka bli godkända genom den muntliga kontinuerliga examinationen. Cirka en fjärdedel av teknologerna väljer sedan att försöka skaffa sig högre betyg, dvs betygen fyra eller fem, genom att gå upp på den avslutande skriftliga tentamen. De som väljer att försöka skaffa sig högre betyg genom att skriva tentamen lyckas i regel med det.

För att bli godkänd på kursen krävs även godkänd kontrollskrivning. Denna kontrollskrivning ges när halva kursen gått och är ett skriftligt prov som består av tio enklare räkneuppgifter.

IV. DEN MUNTliga EXAMINATIONEN HÖSTEN 2005

Praktiskt taget alla teknologer valde att försöka följa den muntliga kontinuerliga examinationen. Antalet teknologer med minst en godkänd muntlig redovisning är enligt vår lokala databas 66 stycken.

Teknologen redovisar för sin räkneövningsledare på räkneövningstid. Teknologen får dra ett kort på vilket tre räkneexempel står angivna. Teknologen visar upp en skriven lösning i sitt kollegieblock och redogör muntligt för hur han/hon tänkt. Läraren ställer frågor.

Teknologerna har möjlighet att under kursens gång via kursens hemsida gå in i vår lokala databas och se vilka redovisningar de är godkända på.

Formerna för den muntliga redovisningen kan variera. Man kan låta ett antal teknologer redovisa samtidigt. Läraren kan dra nytta av sin personkännedom och av gruppdynamiken för att genomföra den muntliga examinationen på ett bra sätt.

Under redovisningsveckorna sätts extra lärarresurser in. Det blir en anhopning av arbete när många vill redovisa samtidigt och andra vill få svar på frågor. Även dessa arbetstoppar kan hanteras om vi är två lärare i en räkneövningsgrupp. Den ena läraren kan välja att ta med sig en grupp teknologer som vill redovisa till ett annat rum och genomföra redovisningen där.

Teknologen har en viss vecka på sig att redovisa. När den veckan har gått kan teknologen inte kräva att få redovisa men i praktiken har vi hitintills alltid låtit teknologen få göra sin rest-redovisning. Några enstaka teknologer önskar redovisa utanför räkneövningstid. Det kan bli ett trevligt möte men tar naturligtvis tid från lärarna.

V. STUDENTENKÄT

När kursen gått fem veckor hösten 2005 genomfördes en enkät. I samband med en av den kontinuerliga examinationens redovisningar så fick teknologen en enkät som ställde frågan: "Vad tycker du om systemet med redovisningar varannan vecka?".

Teknologen skulle välja ett av alternativen på en femgradig skala: mycket bra, bra, sådär, dåligt, mycket dåligt. Alternativet "vet ej" fanns också men utnyttjades inte av någon. Dessutom fanns möjligheten att ge fritextsvar.

Det visade sig att det var lätt hänt att man som lärare glömde att dela ut enkäten. Vilket i sin tur berodde på starkt fokus på den pågående examinationen och på den tidsbrist som ofta uppstod vid redovisningstillfället. Men 24 enkäter lämnades in och dessa kan sannolikt anses representativa för de cirka 60 teknologer som följer kursen.

Svaren fördelades enligt:
mycket bra, 12 teknologer,
bra, 10 teknologer,
sådär, 1 teknolog,
dåligt, 1 teknolog,
mycket dåligt, 0 teknologer.

Detta ger ett "medelsvar" på 4,4 på en femgradig skala där 1 betyder mycket dåligt och 5 betyder mycket bra.

VI. ATT UNDERKÄNNA NÅGON MUNTLLIGT

Det är sannolikt så att det är lättare att klara den muntliga kontinuerliga examinationen än det är att klara en skriftlig tentamen. De som inte klarar av, eller inte hinner med, den muntliga kontinuerliga examinationen väljer oftast att själva hoppa av kursen.

Teknologen har en, i detta sammanhang, stark självzensur och vill inte visa sig okunnig inför lärare och kamrater. Om någon trots det inte kan godkännas vid en muntlig redovisning så säger man bara att denne får komma tillbaka vid ett senare tillfälle. Här finns naturligtvis också möjligheten att sänka ribban för de enstaka som har utpräglat svårt att ta till sig kursstoffet.

VII. SLUTSATSER

De största fördelarna är den ökade personliga kontakten och att teknologen studerar kontinuerligt. För vissa teknologer är säkert eliminationen av tentamensångesten en stor fördel.

De största nackdelarna är mer lärararbete och att ribban för godkänd kanske har sänkts.

Någon minskning eller ökning av behållningen av kursstoffet har inte kunnat påvisas. Kanske ändrar behållningen karaktär och kanske är systemet bra för svaga teknologer. Säkert är att kursen, i någon mån, ändrar karaktär när man inför muntlig kontinuerlig examination.

Systemet med muntlig kontinuerlig examination fungerar bra.

REFERENSER

- [1] Karin Rönnerman, "Aktionsforskning i praktiken - erfarenhet och reflektioner", Studentlitteratur AB, sid 20, 2004.
- [2] Ulf Asklund och Lars Bendix, "Oral vs. Written Evaluation of Students", Pedagogisk inspirationskonferens, Lunds Tekniska Högskola, sid 45-46, maj 2003.
- [3] Nina Reistad och Stefan Kröll, "Dialogens väg - muntlig examination med många (~100) deltagare", Pedagogisk inspirationskonferens, Lunds Tekniska Högskola, sid 17-19, maj 2004.